

Asia: VN/17651/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsälain muuttamisesta ja siihen liittyvistä asetusluonnoksista

Lausunto hallituksen esityksen muutosehdotuksista

Metsälain soveltamisalan rajaaminen liittyen puolustusvalmiuden turvaamiseen (2 §)

Kohta on perusteltu.

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuu ja siihen liittyvät uudistamisvelvoite (2 a §, 5 § ja 8 §)

Uudistamisvelvoitteen ulottaminen koskemaan eri-ikäisrakenteisia metsiä on sinänsä perusteltu. Velvoitteen täyttymistä ei kuitenkaan tarkastella uudistamistuloksen vaan uudistumisen edellytysten kautta. Tämä on esityksen haaste: uuden, elinvoimaisen taimiaineksen syntyminen edellyttää puuston hakkaamista riittävän harvaksi, mutta siihen vaikuttavat myös siementävän puuston määrä ja laatu, maaperän viljavuus, vesitalous ja kilpailevan pintakasvillisuuden määrä. Esityksessä ei täsmennetä, millä arviointimenetelmällä näiden edellytysten riittävyys todetaan tai millaista selvitystä tai dokumentointia velvoitteen täyttämistä edellytetään. Tämän lainkohdan seuranta voi osoittautua tulkinnanvaraiseksi ja aiheuttaa näkemyseroista syntyviä ristiriitoja.

Puuston keskipituuden käyttäminen kasvatushakkuussa jätettävän puuston riittävyyden arvioinnissa on perusteltu tasaikäisissä ja rakenteeltaan yhdenmukaisissa metsissä, mutta ongelmallisempi kaksijaksoisissa ja eri-ikäisrakenteisissa puustoissa. Ehdotuksen mukaan keskipituus laskettaisiin kaikkien kasvatuskelpoisten puiden pituuksien aritmeettisena keskiarvona, jolloin pieni puu vaikuttaa tunnuksen yhtä suurella painolla kuin kookas ylemmän latvuserroksen puu. Tämän vuoksi keskipituus voi muuttua olennaisesti kumman tahansa puujakson perusteella, vaikka kasvatuskelpoisen puuston rakenne ja kehitysvaihe pysyisivät sinänsä samoina. Esityksessä tunnustetaan, että pituuden määrittävät sekä aritmeettinen ja pohjapinta-alalla painotettu keskipituus tuottavat epätasaisissa ja kaksijaksoisissa puustoissa erilaisia tuloksia, mutta siinä ei määritellä, miten eri puujaksot tällaisilla kohteilla otetaan laskennassa huomioon. Lisäksi esityksessä puuston keskipituuden todetaan olevan kaukokartoituksella riittävän tarkasti määritettävissä nimenomaan tasaikäisissä metsissä, mutta siinä ei osoiteta, miten luotettavasti kaukokartoituksella havaitaan ylemmän latvuserroksen alle jäävät pienet kasvatuskelpoiset puut, jotka kuitenkin kuuluisivat aritmeettiseen keskiarvoon. Ilman kaksijaksoisia ja eri-ikäisrakenteisia puustoja koskevia laskentasääntöjä sekä kaukokartoitustulosten maastovarmennusta koskevia perusteita tunnuksen

soveltaminen voi johtaa puuston todellisesta rakenteesta poikkeaviin ja eri mittausmenetelmillä keskenään ristiriitaisiin valvontatuloksiin.

Lausunnon valmistelijat: Antti Asikainen, Jari Vauhkonen

Metsän uudistamisilmoitus (14 a § ja 23 a §)

Kohta on perusteltu.

Metsänkäyttöilmoitus (14 §)

Kohta on perusteltu.

Muutoksenhaku ja automaattinen päätöksenteko (23 §, 23 b § ja 14 §:n 4 mom.)

Kohta on perusteltu.

Metsärikos ja metsärikkomus (18 §)

Ei lausuttavaa.

Esimietun vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Pykäläkohtainen lausunto

8 a § Metsän uudistumisen edellytykset eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä

Kohta edellyttää tarkempaa kriteeristön määrittelyä uudistumisen edellytyksille, jotta pykälä ei jäisi lainvalvonnan näkökulmasta liian tulkinnanvaraiseksi.

Liite, Metsikön kasvatuskelpoisen puuston määrä kasvatushakkuun jälkeen

-

Esimietun vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Logrén Johanna
Metsäbiotalouden tiedepaneeli